

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE JITKY NEUREUTEROVÉ
DIVADELNÍ, FILMOVÉ A TELEVIZNÍ HERECTVÍ VÁCLAVA VOSKY
V ČESKÉM UMĚLECKÉM A SPOLEČENSKÉM KONTEXTU 2.
POLOVINY 20. STOLETÍ

Diplomová práce Jitky Neureuterové představuje v kontextu absolventských prací na KDV FF UK (a také v kontextu současné české teatrologie) ojedinělý pokus: Práce se věnuje Václavu Voskovi, kterého se autorka rozhodla představit po stránce umělecké i lidské. Máme tak vlastně do činění s hereckou monografií („hereckým životopisem“), žánrem, na který naše teatrologie (a to i kvůli společensko-politickým okolnostem české kultury 2. pol. 20. stol.) spíše rezignuje. Je proto chvályhodné, že se diplomantka pro absolventskou práci rozhodla vstoupit do tak nejistých vod.

Neureuterová, jak si daný žánr vyžaduje, se snaží pojmut Voskův umělecký a osobní život v jeho komplexnosti. Začíná rodinným zázemím (str. 9-13), představuje hercovu předválečnou amatérskou činnost (str. 13-18) a přes MDP, AUS a pražské Národní divadlo (str. 19-34) se dostává k nejméně výraznějšímu období Vosky-herce: K jeho působení v Městských divadlech pražských (str. 35-66). Vedle divadelní kariéry zaznamenává autorka Voskovo působení na DAMU (str. 67-68) a také v ČNR v přelomovém období po roce 1968 (str. 69-71). V závěrečných kapitolách přináší diplomantka portrét Václava Vosky jako filmového herce (str. 76-80) a jako moderátora pořadu *Zveme Vás do divadla* (str. 72-75).

Vysoce hodnotím autorčinu píli a houževnatou vytvalost, které ji „donutily“ projít všechny možné (a chce se dodat i nemožné) archivy, sbírky, muzea a knihovny. Neureuterová nasbírala úctihodné penzum pramenů a materiálů, které se týkají Václava Vosky (viz např. křestní a úmrtní list, maturitní protokoly, herecká kniha V. Vosky atd. a atd.). Bohatá je také ikonografická příloha práce, která neopomíná ani takové položky jako je výroční známka s V. Voskou či snímek ulice, jež nese hercovo jméno. (Ano, možná to zní ve 2. dekádě 21. stol. trochu staromilsky, ale podobná staromilskost k žánru, o nějž se Neureuterová ve své diplomové práci pokouší, nutně patří.)

Samotný závěr diplomové práce tvoří Přílohy (str. 112-195), v nichž najdeme soupis divadelních, filmových a televizních rolí V. Vosky, již zmíněnou ikonografii a soupis pořadů v rámci cyklu *Zveme Vás do divadla*. Pro tuto část se omezím na zdůraznění pouze jediného faktu, který považuji za cenný: Je jím uvádění počtu repríz u inscenací, ve kterých se V.

Voska alternoval s jiným hercem.

Jakkoli zatím zaznívala na diplomovou práci Jitky Nereuterové chvála, musím konstatovat, že její práce vykazuje několik problematických míst.

Na prvním místě je třeba jmenovat autorčinu rezignaci na téma, které si vytkla v názvu práce. Postrádám reflexi Voskovy tvorby ve „společenském kontextu 2. pol. 20. století“ (viz název diplomové práce). A i když hned v Úvodu zaznívají slova, že se „[b]udeme [...] pohybovat v prostředí české kultury a pomíjíme na nejmenší možnou míru politiku daného totalitního období“ (str. 8), nelze takto obejít jednu ze stěžejních rovin práce. (Nehledě na to, že je tento výrok nutně nelogický.)

Dále autorka v některých případech neodkazuje na zdroje, odkud přejímá informace, s nimiž v textu operuje. Příkladem budiž pasáž věnovaná inscenacím A. Fredry Muž a žena (prem. 1950, MDP) a Kolébka A. Jiráska (prem. 1951, MDP). Zde se dozvídáme, že Ornestovi byl po několika reprízách doručen telegram, který inscenaci zakazoval, anebo že inscenaci Kolébka zachránil Z. Nejedlý, jemuž se údajně líbila (viz. str. 39-40). Odkud tyto informace autorka čerpá?

Jako poslední problematické místo musím uvést část, v níž autorka pojednává o inscenaci Lištičky (prem. 1948, ND) a ve které se dopouští hrubé chyby. Tato inscenace opravdu nenaplnovala „Ornestovu dramaturgickou kuchařku“ (viz. str. 29-30), jak diplomantka suveréně tvrdí. Ona „Ornestova dramaturgická kuchařka“ totiž spatřila světlo světa až rok po premiéře Lističek...

Jedním velkým problémem je jazyk práce diplomantky. Je plný nesprávných vazeb, gramatických chyb, krkolomných souvětí a zbytečně nadužívaných cizích výrazů (viz např. str. 36: „Nově vzniklá MDP disponovala hereckým souborem, který vznikl syntézou herců příšlých z Realistického divadla [...], Národního divadla [...].“) Pečlivější redakci by si zasloužila také část Seznamu použitých pramenů a literatury, v níž postrádám uvedení, kde se jednotlivé prameny nacházejí (viz str. 87). Zbytečné mi v soupisu rolí V. Vosky přijde uvádění, k nimž autorka nedohledala patřičný údaj (viz např. str. 124 či 125 ad.).

Jako poslední prohrěšek diplomové práce Jitky Neureuterové jmenujme chybné bibliografické rozlišení časopisů a novin: České slovo, Rudé právo, Mladá fronta, Mladá fronta DNES, Národní politika, Haló noviny, Večerní Praha, Práce, Národní listy, Severočeský regionální deník, Lidové noviny, Zemědělské noviny ad. (viz str. 95-105) jsou/byly deníky, proto na ně odkazujeme jinak než na časopisy.

I přes mé výhrady doporučuji diplomovou práci Jitky Neureuterové k obhajobě a navrhuji známku 3.

Praha, 8. září 2011

Mgr. Jan Jiřík